

PILOTPROGRAMMA WATERBERGING-NATUUR

Francisca Sival (Alterra, Wageningen UR)
Presentatie voor de WEW 24 oktober 2008

Nieuwe natuur: Ja, mits ...

Bestaande natuur: Nee, tenzij .

Was vroeger heel gewoon!

- Zomerpolders
- Boezemlanden
- Beekdalen

Situatie nu anders:
Nederland is voller. Er kan minder?

- Waterkwaliteit is een probleem.
- Natuur is versnipperd en kwetsbaar: niet meer gewend aan inundaties.
- Peildynamiek al decennia lang gefixeerd.

Overzicht Waterberging-Natuur onderzoeksprojecten (2001 tot nu.....)

- 2001, Sival: Literatuuroverzicht Overstroming en natuur
- 2002, vd Molen: Lit overzicht Noord-Brabant
- 2003, Sival: Veldonderzoek Overstroming in beekdalen
- 2002, Stuyfzand: Start Pilots
- 2004, Sival: Pilot Beerze
- 2004, Runhaar: STOWA overzichtrapportage
- 2007, Runhaar en Jalink: H₂O checklist
- **2008, Wirdum: Beoordelingsmethodiek Beekdalen**
- **2008, Aggenbach: pre-advies Beekdalen (OBN)**

Dec 2005

Resultaten Pilots

- Bieden beheerders en planmakers extra onderbouwing
- Gebiedsspecifieke antwoorden, maar ook inzicht in meer generieke vragen

Resultaten vervolg 1

- Waterberging goed te combineren in voedselrijke gebieden: kleibos Hardenbos
- Voedselarme gebieden in combinatie met bufferzones: Woudmeer/Speketer, Woolde
- Verloopt niet altijd zoals verwacht (Beerze)
- De inrichting van het gebied bepaalt het 'karakter', en dientengevolge het effect, van de waterberging (Beerze (lange duur); Woolde (vijvers))

Resultaten vervolg 2

- Stedelijk water korte duur en er is een grote kans op zomerinundatie (Woolde)
- Met inundatie in een helofytenfilter geeft grote verwijderingsverschillen (Hunze)
- Het meeste sediment slaat neer dichtbij de beek en op laag gelegen locaties. Dit bestaat vooral uit zand (Beerze)

Doel Pilots

Doel: **het opdoen en verspreiden van ervaringskennis**

- Voor benutten kansen voor functiecombinatie waterberging en natuur
- en voorkomen van negatieve effecten in de toekomst

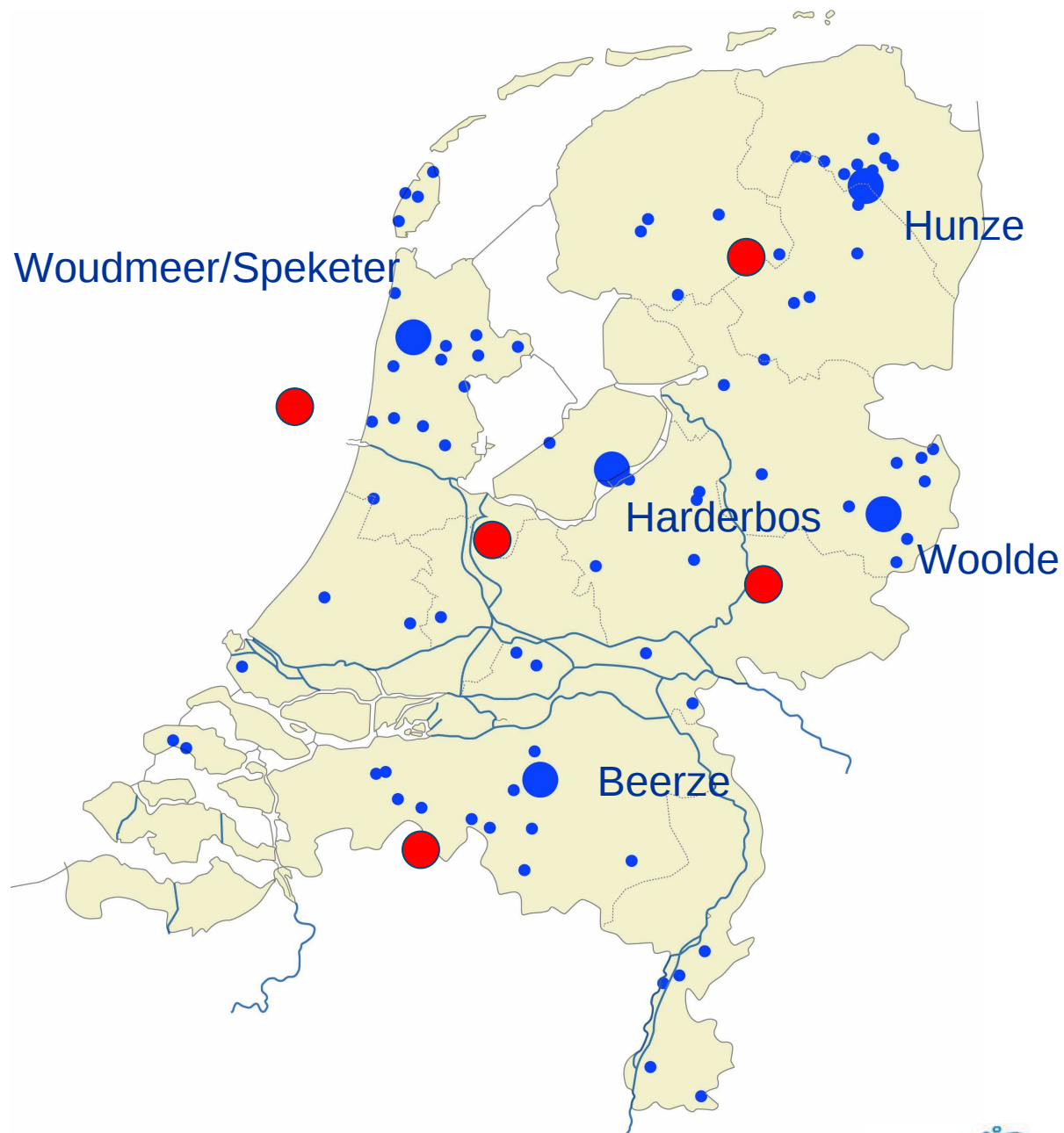
- Overzicht van waterbergingsprojecten (www.waterberging-natuur.nl)
- Organiseren van themamiddagen
- Kennisoverzicht waterberging en natuur (STOWA rapport)
- Meetprogramma's gekoppeld aan waterberging en natuurfunctie
Focus: hoog frequente (< 10 jaar) waterberging in het regionale systeem

Opdrachtgevers

- In 2002 door V&W (RWS RIZA - thans Waterdienst - in opdracht van DGW), LNV (Directie Natuurbeheer, Directie Kennis), Unie van Waterschappen, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer

5 pilotgebieden

Woudmeer/Speketer

Waterberging in Brabantse beekdalen: Beerze

- Waterschap de Dommel, Alterra, Natuurmonumenten, WUR, RIZA
- hydrologie, sedimentatie, vegetatie

Harderbos

- Waterschap Zuiderzeeland, Alterra, Natuurmonumenten, provincie Flevoland, RIZA
- semi-gecontroleerd: effecten *inundatieduur en -periode* op vegetatie, bodemfauna

4. De pilots Hunze

Water bergen / vasthouden en zuiveren

- Waterschap Hunze en Aa's, RUG, provincie Drenthe
- semi-gecontroleerd: effecten van inundatie met eutroof beekwater, reductie *nutriënten* bij verschillende *inundatieperioden*

4. De pilots: Woolde

Berging van stedelijk water

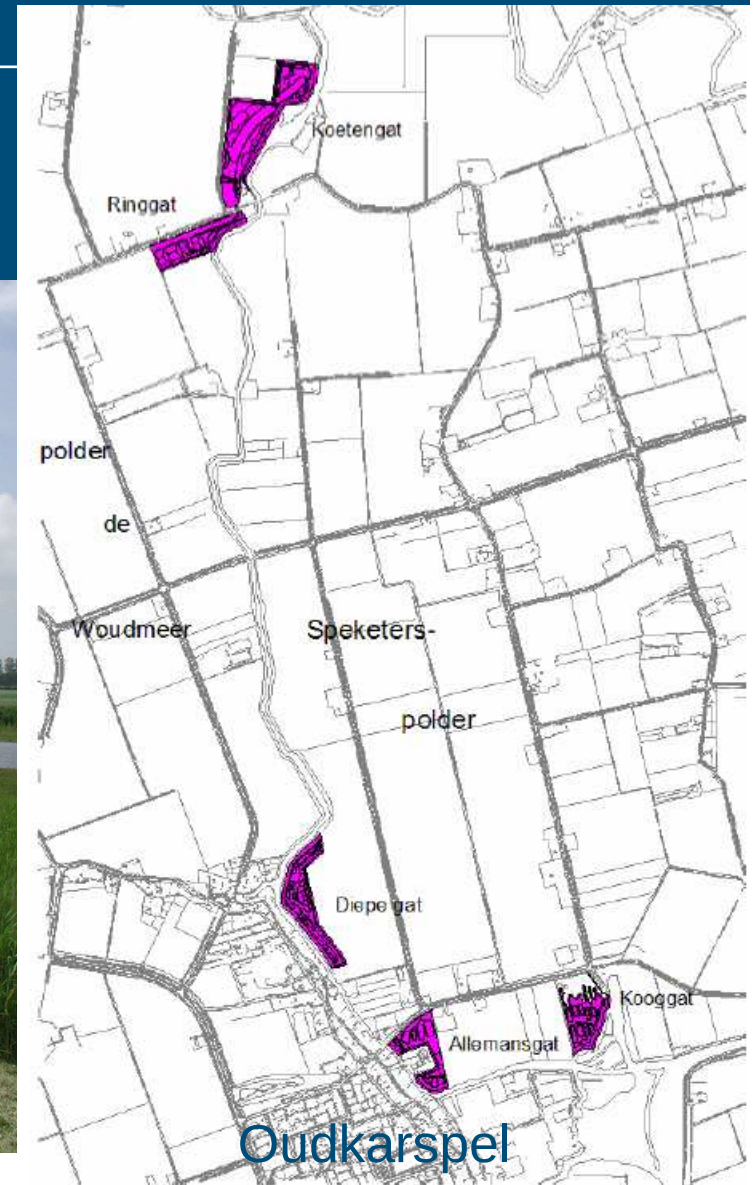
- Waterschap Regge en Dinkel
- Natuurontwikkeling bij berging *stedelijk water*
- waterkwaliteit, sedimentatie, vegetatie

4. De pilots Woudmeer-Speketer

Waterberging in polders

- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

ALTERRA
WAGENINGEN UR

